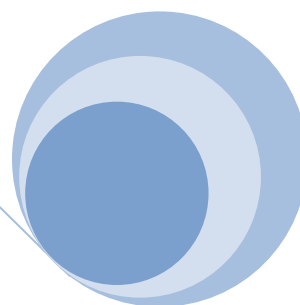

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΝΟΠΕΤΡΟΣ

ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

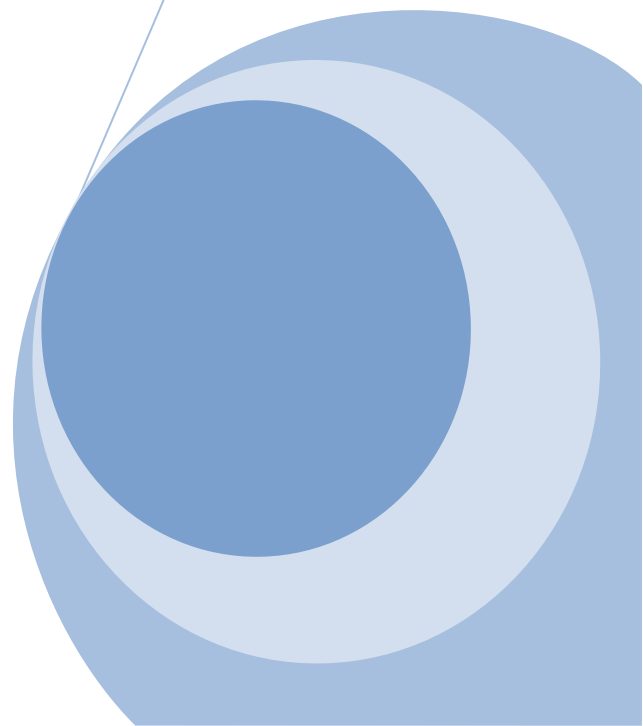
Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ | ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΝΟΠΕΤΡΟΣ

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

E-mail: morfus@windowlive.com

Τηλ. 6978310254

ΠΑΤΡΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Κείμενο – Μετάφραση

Ἀνὴρ γένει Μάρδος παῖδας εἶχεν ἑπτὰ.
 Τούτων ὁ νεώτατος κακὰ πολλὰ τοὺς ἄλλους
 εἰργάζετο.
 Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειράτο αὐτὸν ὁ πατὴρ
 ρυθμίζειν λόγῳ·
 ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπέειθετο,
 πρὸς τοὺς δικαστὰς ἤγαγε
 καὶ ὅσα αὐτῷ ἐτετόλμητο ἀκριβῶς κατηγόρησε,
 καὶ ἦτει παρὰ τῶν δικαστῶν ἀποκτεῖναι τὸν
 νεανίσκον.
 Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν καὶ
 ἀμφοτέρους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην ἤγαγον.
 Τὰ αὐτὰ δὲ λέγοντος τοῦ Μάρδου,
 βασιλεὺς ἔφη:
 «Εἶτα τολμήσεις τὸν υἱὸν ἀποθνήσκοντα
 ὑπομεῖναι;».
 Ὁ δὲ ἔφη «πάντων μάλιστα·
 ἐπεὶ καὶ ὅταν ἀφαιρῶ τὰς ἐκφύσεις τὰς πικρὰς
 τῶν φυομένων θριδακινῶν,
 οὐδὲν ἢ μήτηρ αὐτῶν λυπεῖται,
 ἀλλὰ θάλλει μᾶλλον καὶ γλυκίων γίνεταί».
 Ταῦτα ἀκούσας Ἀρταξέρξης
 ἐπήνεσε μὲν τὸν ἄνδρα
 καὶ τῶν βασιλικῶν δικαστῶν ἐποίησεν ἕνα,
 εἰπὼν ὅτι ὁ περὶ τῶν ἰδίων παιδῶν οὕτω δικαίως
 ἀποφαινόμενος
 πάντως καὶ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀκριβῆς ἔσται
 δικαστῆς καὶ ἀδέκαστος,
 ἀφῆκε δὲ καὶ τὸν νεανίαν τῆς τιμωρίας,
 ἀπειλῶν αὐτῷ θανάτου,
 ἐὰν ἀδικῶν φωραθῆ ἕτερα.

Ἐνας ἄνδρας, Μάρδος στην καταγωγή, είχε
 εφτά παιδιά.
 Το μικρότερο από αυτά προκαλούσε στα
 υπόλοιπα πολλά κακά.
 Και αρχικά, ο πατέρας προσπαθούσε να το
 συνετίσει με τα λόγια·
 επειδή όμως δε συμμορφωνόταν,
 το οδήγησε ενώπιον των δικαστών
 και το κατηγόρησε επακριβώς για όσα είχε
 αποτολμήσει,
 και ζητούσε από τους δικαστές να εκτελέσουν το
 μικρό παιδί.
 Αυτοί έμειναν έκπληκτοι και
 οδήγησαν και τους δύο μπροστά στο βασιλιά
 Αρταξέρξη.
 Κι ενώ ο Μάρδος έλεγε τα ίδια,
 ο βασιλιάς είπε:
 «Αλήθεια, θα έχεις το θάρρος να αντέξεις το
 θάνατο του γιου σου;».
 Κι εκείνος είπε «βεβαιότατα·
 γιατί, κι όταν αφαιρώ τις πικρές παραφυάδες από
 τα μαρούλια που φυτρώνουν,
 η μητέρα τους δε λυπάται καθόλου,
 αλλά ανθίζει περισσότερο και γίνεται γλυκύτερη».
 Αφού άκουσε αυτά ο Αρταξέρξης,
 επαίνεσε τον άνδρα
 και τον διόρισε ανάμεσα στους βασιλικούς
 δικαστές,
 λέγοντας ότι αυτός που διατυπώνει τόσο δίκαιες
 κρίσεις για τα δικά του παιδιά
 οπωσδήποτε και στις ξένες υποθέσεις θα είναι
 ακριβής και αδέκαστος δικαστής,
 κι απάλλαξε και τον νέο από την τιμωρία,
 απειλώντας τον με θάνατο,
 εάν αποδειχθεί ότι διαπράττει άλλες αδικίες.

Κλαύδιος Αἰλιανός, *Ποικίλη Ἱστορία* 1,34 (διασκευή)

ΤΟ ΤΕΧΝΑΣΜΑ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ

Κείμενο – Μετάφραση

<p>Ἄλλ' ἐπεὶ ὁ στόλος τῶν πολεμίων προσφερόμενος τῇ Ἀττικῇ κατὰ τὸ Φαληρικόν τοὺς περίξ αιγιαλοὺς ἀπέκρυσεν, πάλιν ἐπάπταινον οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὸν Ἴσθμόν. Ἐνθα δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐβουλεύετο καὶ συνετίθει τὴν περὶ τὸν Σίκιννον πραγματείαν. Ἦν δὲ ὁ Σίκιννος τῷ μὲν γένει Πέρσης, αἰχμάλωτος, εὐνοὺς δὲ τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ παιδαγωγός. Τοῦτον ἐκπέμπει πρὸς τὸν Ξέρξην κρυφά, κελεύσας λέγειν ὅτι Θεμιστοκλῆς, ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, αἰρούμενος τὰ βασιλέως ἐξαγγέλει πρῶτος αὐτὸς τοὺς Ἕλληνας ἀποδιδράσκοντας, καὶ διακελεύεται ἐν ᾧ ταραττόνται τῶν πεζῶν χωρὶς ὄντες ἐπιθέσθαι καὶ διαφθεῖραι τὴν ναυτικὴν δύναμιν. Ταῦτα δ' ὁ Ξέρξης δεξάμενος ὡς ἀπ' εὐνοίας λελεγμένα, ἤσθη καὶ εὐθὺς ἐξέφερε πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν νεῶν διακοσίαις ναυσὶν ἀναχθέντας ἤδη διαζῶσαι τὰς νήσους, ὅπως ἐκφύγοι μηδεὶς τῶν πολεμίων.</p>	<p>Ἄλλ' ὅταν ὁ στόλος τῶν εχθρῶν πλησιάζοντας τὴν Ἀττικὴ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Φαλήρου κάλυψε τις γύρω παραλίεσ, οἱ Πελοποννήσιοι φοβισμένοι σκέφτονταν νὰ αποπλεύσουν γιὰ τὸν Ἴσθμὸ τῆς Κορίνθου. Ἐνῶ λοιπὸν ἔτσι εἶχε ἡ κατάστασι, ὁ Θεμιστοκλῆς σκεφτόταν καὶ κατέστρωνε τὸ σχέδιον σχετικὰ με τὸν Σίκιννο. Ὁ Σίκιννος ἦταν Πέρσης στὴν καταγωγὴ, αἰχμάλωτος, φιλικὸς στὸν Θεμιστοκλή καὶ παιδαγωγὸς τῶν παιδιῶν του. Αὐτὸν στέλνει κρυφά στὸν Ξέρξη, δίνοντάς του τὴν ἐντολὴ νὰ πει ὅτι ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, παίρνοντας τὸ μέρος τοῦ Πέρση βασιλιά πληροφορεῖ πρῶτος αὐτὸς ὅτι οἱ Ἕλληνες προσπαθοῦν νὰ ξεφύγουν, καὶ προτείνει, καθὼς βρίσκονται σὲ σύγχυσι χωρὶς τὸ πεζικὸ, νὰ ἐπιθεθεῖ καὶ νὰ καταστρέψει τὴ ναυτικὴ δύναμι. Ὁ Ξέρξης, ἀφοῦ δέχτηκε (τις συμβουλές) αὐτές πιστεύοντας ὅτι εἶχαν λεχθεῖ ἀπὸ φιλικὴ διάθεσι, χάρηκε καὶ ἀμέσως διέταξε τοὺς κυβερνήτες τῶν πλοίων, ἀφοῦ αποπλεύσουν με διακόσια καράβια, νὰ περικυκλώσουν τὰ νησιά, γιὰ νὰ μὴν ξεφύγει κανεὶς ἀπὸ τοὺς εχθροὺς.</p>
---	---

Πλούταρχος, *Βίοι Παράλληλοι: Θεμιστοκλῆς 12, 2-6* (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ 2^{ΗΣ} ΕΝΟΤΗΤΑΣ

1. Ποιο μήνυμα μετέφερε ο Σίκιννος στον Ξέρξη για λογαριασμό του Θεμιστοκλή και πώς αντέδρασε ο Πέρσης βασιλιάς σε όσα του διαμήνυσε; [Να απαντήσεις με δικά σου λόγια].
2. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον άλλο αριθμό.
  - αἱ ἐλπίδες:
  - τοὺς Ἕλληνας:
  - τοῦ κώνωπος:
  - (ᾧ) ἡγεμῶν:
  - τῶ ἀμπελῶνι:
  - τὸν πίνακα:
3. Να κλίνετε το ουσιαστικό ὁ φοῖνιξ.

ΠΕΡΙ ΓΝΩΣΗΣ

Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης

ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

Κείμενο – Μετάφραση

<p>Ἐν μὲν οὖν τῷ λοιπῷ βίῳ ἴσως οὐκ ἂν τις ἐκβάλλοι τὴν τοιαύτην ἐπιείκτιαν· καὶ γὰρ δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα εἶναι φιλόφιλον καὶ φιλόπατριν καὶ συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθροὺς καὶ συναγαπᾶν τοὺς φίλους· ὅταν δέ τις ἀναλαμβάνῃ τὸ τῆς ἱστορίας ἦθος, χρὴ ἐπιλαθέσθαι πάντων τῶν τοιούτων καὶ πολλάκις μὲν εὐλογεῖν καὶ κοσμεῖν τοῖς μεγίστοις ἐπαίνοις τοὺς ἐχθροὺς, ὅταν αἱ πράξεις ἀπαιτῶσιν τοῦτο, πολλάκις δ' ἐλέγχειν καὶ ψέγειν ἐπονειδίστως τοὺς ἀναγκαιοτάτους, ὅταν αἱ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀμαρτίαι ὑποδεικνύωσι τοῦτο. Ὡσπερ γὰρ ἀφαιρεθεῖσῶν τῶν ὄψεων ζῶου ἀχρηιοῦται τὸ ὄλον, οὕτως ἐξ ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας τὸ καταλειπόμενον αὐτῆς γίνεται ἀνωφελὲς διήγημα.</p>	<p>Στην υπόλοιπη ζωή, δε θα μπορούσε ἴσως να αποβάλλει κανείς αυτού του είδους την εὐνοια (προς γνωστούς και φίλους)· γιατί, πράγματι, ο ἐνάρετος ἄνδρας πρέπει να αγαπά τους φίλους και την πατρίδα και να μισεῖ τους ἐχθροὺς που μισοῦν και οι φίλοι και να αγαπά τους φίλους τους· ὅταν ὅμως ἐπωμίζεται κάποιος το χαρακτήρα του ιστορικού, χρειάζεται να τα ξεχνᾶ ὅλα αυτά και πολλές φορές να μιλά με καλά λόγια και να τιμᾶ με τους μεγαλύτερους ἐπαίνους τους ἐχθροὺς, ὅταν οι πράξεις τους το απαιτοῦν. Από την ἄλλη πλευρά, (χρειάζεται) πολλές φορές να κατηγορεῖ ντροπιαστικά τους πιο στενοὺς συγγενεῖς, ὅταν τα σφάλματα στις πράξεις τους τό απαιτοῦν. Γιατί, ὅπως ακριβῶς το ζῶο, ὅταν χάσει τα μάτια του, αχρηστεύεται ολόκληρο, κατ' αὐτὸν τον τρόπο, αν απ' την ἱστορία λείψει η ἀλήθεια, αυτό που τῆς ἀπομένει καταντᾶ ἓνα ἀνώφελο διήγημα.</p>
---	--

Πολύβιος, *Ἱστορίαι* 1, 14, 4-7 (διασκευή)

ΠΕΡΙ ΓΝΩΣΗΣ

Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης

Γ΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των ουσιαστικών που δίνονται στην παρένθεση.

- τοῖς παροῦσι .....(ὁ ἡγεμών).
- τοὺς γραφομένους.....(ὁ πίναξ).
- οἱ δακρύοντες.....(ὁ Κύκλωψ).
- τῶν φευγόντων.....(ἡ χελιδών).
- τοῖς ἐρχομένοις.....(ὁ κῆρυξ)

2. Να τρέψετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον άλλο αριθμό.

- τὸν γέροντα
- ταῖς πατρίσι
- τῶν κρατῶν
- ὁ ἔρωσ
- τῶν πατέρων

3. Να κλιθούν: ἡ ἐλπίς, -ίδος / ὁ ποιμήν, -ένος / ὁ γείτων, -ονος

Γ΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των ουσιαστικών που δίνονται στην παρένθεση.

- τοῖς παροῦσι .....(ὁ Ἕλληνας).
- τοὺς ἐπιβλέποντας.....(ὁ φύλαξ).
- οἱ δακρύνοντες.....(ὁ γέρον).
- τῶν φευγόντων.....(ὁ ἵππεύς).
- τοῖς ἐρχομένοις.....(ὁ Ἄραψ)

2. Να τρέψετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον άλλο αριθμό.

- τὸν λέοντα
- ταῖς ἀσπίσι
- τῶν βελῶν
- ὁ ἀνὴρ
- τῶν μητέρων

3. Να κλιθούν: ὁ χάλυς, ὁ ῥήτωρ

Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης

ΟΙ ΣΕΛΗΝΙΤΕΣ**Κείμενο – Μετάφραση**

<p>Καλὸς δὲ παρὰ Σεληνίταις νομίζεται, ἦν πού τις φαλακρὸς ἦ. Καὶ μὴν καὶ γένεια φύουσιν μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. Καὶ ἐν τοῖς ποσὶν ὄνυχας οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶν μονοδάκτυλοι. Καὶ ἐπειδὴν ἦ πονῶσιν ἢ γυμνάζονται, γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα ἰδροῦσιν, ὥστε καὶ τυροὺς ἀπ' αὐτοῦ πήγνυνται. Τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς περιαιρετοὺς ἔχουσι καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὀρῶσιν. Τινὲς δὲ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. Κάτοπτρον δὲ μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος οὐ πάνυ βαθέος. Ἄν μὲν οὖν εἰς τὸ φρέαρ καταβῆ τις, ἀκούει πάντων τῶν ἐν τῇ γῆ λεγομένων, ἐὰν δὲ εἰς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψη, ὄρᾳ πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη. Τότε ἐγὼ ἔθεασάμην καὶ τοὺς οἰκείους καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα, εἰ δὲ κάκεῖνοι ἐμὲ ἐώρων, οὐκέτι ἔχω εἰπεῖν. Ὅστις δὲ ταῦτα μὴ πιστεύει οὕτως ἔχειν, ἂν ποτε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἀφίκηται, εἴσεται ὡς ἀληθῆ λέγω.</p>	<p>Ὁμορφος στους Σεληνίτες θεωρεῖται, αν κάποιος εἶναι φαλακρός. Και μάλιστα, αφήνουν τα γένια μέχρι λίγο πάνω από τα γόνατα. Και στα πόδια τους δεν ἔχουν νύχια, ἀλλὰ εἶναι ὅλοι μονοδάκτυλοι. Κι ὅταν κοπιάζουν ἢ γυμνάζονται, ιδρώνουν παράγοντας γάλα σε ὅλο τους το σῶμα, με ἀποτέλεσμα να «πήζουν» ἀπ' αὐτὸ τυριά. Τα μάτια τους μποροῦν να αφαιρεθοῦν και πολλοί, αν χάσουν τα δικά τους (μάτια), βλέπουν χρησιμοποιώντας αὐτὰ που παίρνουν ἀπὸ ἄλλους. Κάποιοι, οἱ πλούσιοι, ἔχουν πολλὰ (μάτια) ἀποθηκευμένα. Και ἕνας πάρα πολὺ μεγάλος καθρέφτης βρίσκεται πάνω ἀπὸ ἕνα πηγάδι, ὄχι πολὺ βαθύ. Αν λοιπὸν κάποιος κατεβεῖ στο πηγάδι, ἀκούει ὅλα ὅσα λέγονται στη γη, κι αν κοιτάξει προσεκτικὰ στον καθρέφτη, βλέπει ὅλες τις πόλεις κι ὅλα τα ἔθνη. Τότε ἐγὼ εἶδα τους γνωστούς μου και ὅλη την πατρίδα. Αν ὅμως κι ἐκεῖνοι με ἐβλεπαν, δεν μπορῶ καθόλου να το πῶ. Ὅποιος δεν πιστεύει πως ἔτσι ἔχουν τα πράγματα, αν κι αὐτὸς κάποτε φθάσει σ' ἐκεῖνο το μέρος, θα καταλάβει πως λέω την ἀλήθεια.</p>
--	---

Λουκιανός, *Ἀληθῆς Ἱστορία* 1, 23-26 (διασκευή)

Η ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΑΡΕΤΩΝ

Κείμενο – Μετάφραση

Αγαπητοί, μη γινώμεθα τῶν ἀλόγων θηριωδέστεροι. Ἐκείνοις πάντα κοινὰ καὶ οὐδὲν τοῦ ἄλλου πλέον ἔχει· σὺ δὲ ἄνθρωπος ὢν, θηρίου γίνῃ χαλεπώτερος, μυρίων πενήτων τροφὰς κατακλείων μιᾶ οἰκίᾳ. Καίτοι γε οὐχ ἡ φύσις ἡμῖν μόνη κοινή, ἀλλὰ καὶ ἕτερα πλείονα· οὐρανὸς κοινὸς καὶ ἥλιος καὶ σελήνη καὶ ἀστέρες καὶ ἄηρ καὶ θάλασσα καὶ γῆ καὶ ζωὴ καὶ τελευτὴ καὶ γῆρας καὶ νόσος καὶ ὑγεία καὶ χρεῖα τροφῆς καὶ ἐνδυμάτων. Πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον τοὺς κοινωνοῦντας ἐν τοσοῦτοις ἀλλήλοις ἐν τοῖς χρήμασιν οὕτως εἶναι πλεονέκτας, καὶ τὴν αὐτὴν μὴ διατηρεῖν ἰσονομίαν; Ὅ γὰρ θάνατος τῆς μὲν ἀπολάυσεως ἀπάγει, πρὸς δὲ τὰς εὐθύνας ἄγει. Ἴν' οὖν μὴ τοῦτο γένηται, χρησώμεθα πολλῇ τῇ ἐλεημοσύνῃ. Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ βασίλισσα τῶν ἀρετῶν, ἣ καὶ ἐξαιρήσεται ἡμᾶς τῆς τιμωρίας. Τὰ περιττὰ δὴ ποιήσωμεν χρήσιμα, τὸν πολὺν προέμενοι πλοῦτον, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, κἂν μύρια ὄμεν πεπλημμεληκότες, ὁ Θεὸς μεταδώσει συγγνώμης ἡμῖν.	Αγαπητοί, ας μη γινόμαστε αγριότεροι από τα θηρία. Σε εκείνα όλα είναι κοινὰ και κανένα δεν κατέχει περισσότερα από τα άλλα. Εσύ, παρ' όλο που είσαι άνθρωπος, γίνεσαι πιο άσπλαχνος κι από θηρίο, κλείνοντας ερμητικά σε ένα σπίτι όσα τρόφιμα θα αρκούσαν, για να θρέψουν αμέτρητους φτωχούς. Κι όμως, σε μας δεν είναι μονάχα η φύση κοινή, αλλά και άλλα περισσότερα· ο ουρανός κοινός και ο ήλιος και η σελήνη και τα αστέρια και ο αέρας και η θάλασσα και η γη κι η ζωή και ο θάνατος και τα γηρατειά και η ασθένεια και η υγεία κι η ανάγκη τροφής και ρούχων. Πώς λοιπόν να μην είναι παράλογο, αυτοί που μοιράζονται τόσα πολλά μεταξύ τους στα χρήματα να είναι τόσο πλεονέκτες και να μη διατηρούν (και σ' αυτά) την ίδια ισονομία; Ο θάνατος απομακρύνει από την απόλαυση, και οδηγεί στη λογοδοσία. Για να μη γίνει λοιπόν αυτό, ας εφαρμόσουμε σε μεγάλο βαθμό την ελεημοσύνη. Γιατί αυτή είναι η βασίλισσα των αρετών, κι η οποία θα μας απαλλάξει από την τιμωρία. Ας κάνουμε χρήσιμα τα περιττά, αφού παραμερίσουμε τον πολύ πλούτο, και στην ημέρα της κρίσης, ακόμα κι αν έχουμε πράξει αναρίθμητα παραπτώματα, ο Θεός θα μας συγχωρήσει.
---	---

Ἰωάννης Χρυσόστομος, *Εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Προφήτου Δαυῖδ, PG 55, 517-518* (διασκευή)

Η ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Κείμενο – Μετάφραση

Σ. Ἄλλ' ὅμως σὺ με φῆς, ὦ Μέλητε,
τοιαῦτα ἐπιτηδεύοντα τοὺς νέους διαφθείρειν;
Καίτοι ἐπιστάμεθα μὲν δήπου τίνες εἰσὶ νέων
διαφθοραί·
σὺ δὲ εἰπέ εἴ τινα οἴσθα ὑπ' ἑμοῦ γεγενημένον
ἢ ἐξ εὐσεβοῦς ἀνόσιον ἢ ἐκ σώφρονος ὑβριστήν.

Μ. Ἀλλὰ ναί, μὰ Δί', ἐκείνους οἶδα
οὓς σὺ πέπεικας σοὶ πείθεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς
γονεῦσι.

Σ. Ὁμολογῶ, περί γε παιδείας·
τοῦτο γὰρ ἴσασιν ἔμοι μεμεληκός.

Περὶ δὲ ὑγείας οἱ ἄνθρωποι πείθονται
τοῖς ἰατροῖς μᾶλλον ἢ τοῖς γονεῦσιν·
καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις γε πάντες δήπου οἱ
Ἀθηναῖοι
τοῖς φρονιμώτατα λέγουσι πείθονται μᾶλλον
ἢ τοῖς προσήκουσιν.

Οὐ γὰρ δὴ καὶ στρατηγούς αἰρεῖσθε,
οὓς ἂν ἠγῆσθε περὶ τῶν πολεμικῶν
φρονιμωτάτους εἶναι;
Οὐκοῦν θαυμαστὸν καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ εἶναι,
ἐμὲ τούτου ἕνεκα θανάτου ὑπὸ σοῦ διώκεσθαι,
ὅτι περὶ τοῦ μεγίστου ἀγαθοῦ ἀνθρώποις, περὶ
παιδείας,
βέλτιστος εἶναι ὑπὸ τινῶν προκρίνομαι;

Σ. Ἄλλ' ὅμως, Μέλητε, ἰσχυρίζεσαι
ὅτι ασχολούμενος με τέτοια ζητήματα διαφθείρω τους
νέους;
Κι ὅμως, γνωρίζουμε βέβαια πολύ καλά με ποια
πράγματα διαφθείρονται οἱ νέοι.
Εσύ, λοιπόν, πες ἀν ξέρεις κάποιον που ἔχει γίνει ἐξ
αιτίας μου
εἴτε ἀπὸ εὐσεβῆς ἀνόσιος εἴτε ἀπὸ συνετός ἀλαζόνας.

Μ. Ναι, μα τον Δία, γνωρίζω ἐκείνους
που ἔχεις πείσει νὰ υπακούουν περισσότερο σὲ σένα
παρὰ στους γονεῖς τους.

Σ. Το ὁμολογῶ, ὅσον ἀφορᾷ τουλάχιστον σὴν παιδεία·
γιατί γνωρίζουν ὅτι νοιάζομαι γι' αὐτό.

Σχετικὰ με τὴν υγεία, οἱ ἄνθρωποι ἐμπιστεύονται
τους γιατροὺς περισσότερο παρὰ τους γονεῖς·
καὶ στὶς συνελεύσεις τοῦ δήμου, ὅλοι ἀναμφίβολα οἱ
Ἀθηναῖοι
πείθονται περισσότερο σὲ ὅσους μιλοῦν συνετὰ
παρὰ στους συγγενεῖς τους.

Ἄραγε, δὲν ἐκλέγετε στρατηγούς
αυτοὺς που θεωρεῖτε ὅτι εἶναι συνετοὶ στα πολεμικά;

Λοιπόν, σοῦ φαίνεται περίεργο
νὰ ἀντιμετωπίζω ἀπὸ σένα κατηγορία που ἐπισύρει τὴν
ποινὴ τοῦ θανάτου ἐξαιτίας αὐτοῦ,
ὅτι δηλαδὴ ὡς πρὸς τὸ μεγαλύτερο γιὰ τους ἀνθρώπους
αγαθὸ, τὴν παιδεία,
θεωροῦμαι ἀπὸ κάποιους καλύτερος;

Ξενοφῶν, Ἀπολογία Σωκράτους 19-21 (διασκευή)

ΕΝΑΣ ΣΤΟΡΓΙΚΟΣ ΗΓΕΤΗΣ

Κείμενο – Μετάφραση

<p>Ἄπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Ἀγησίλαος, ὅπου ᾤετο τὴν πατρίδα τι ὠφελήσειν, οὐ πόνων ὑφίετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σῶμα, οὐ γῆρας προὔφασίζετο, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τοῦτο ἔργον ἐνόμιζε, τὸ τοὺς ἀρχομένους ὡς πλεῖστα ἀγαθὰ ποιεῖν. Ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς πατρίδος καὶ τότε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ὢν ἐν τῇ πόλει φανερὸς ἦν μάλιστα τοῖς νόμοις λατρευῶν. Τίς γὰρ ἂν ἠθέλησεν ἀπειθεῖν ὄρων τὸν βασιλέα πειθόμενον; [...] Ὅς καὶ πρὸς τοὺς διαφόρους ἐν τῇ πόλει προσεφέρετο ὥσπερ πατὴρ πρὸς παῖδας. Ἐλοιδορεῖτο μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν, ἐτίμα δ' εἴ τι καλὸν πράττειεν, παρίστατο δ' εἴ τις συμφορὰ συμβαίνοι, ἐχθρὸν μὲν οὐδένα πολίτην ἠγούμενος, ἐπαινεῖν δὲ πάντας ἐθέλων, σφύζεσθαι δὲ πάντας κέρδος νομίζων, ζημίαν δὲ τιθεῖς εἰ καὶ ὁ μικροῦ ἄξιος ἀπόλοιτο.</p>	<p>Ὅλοι γνωρίζουμε καλά πως ο Αγησίλαος, ὅπου νόμιζε ὅτι θα ὠφελήσει σε κάτι τὴν πατρίδα, δεν ἔπαυε να μοχθεῖ, δεν ἀπέφυγε τους κινδύνους, δε λυπόταν τα χρήματα, δεν προέβαλλε ως δικαιολογία οὔτε το σῶμα οὔτε τὴν προχωρημένη ηλικία του, ἀλλὰ θεωρούσε πως του καλοῦ βασιλιά ἐργο εἶναι αὐτό, δηλαδή να κάνει στους υπηκόους του ὅσο το δυνατόν περισσότερα καλά. Ἀνάμεσα στις μεγαλύτερες ωφέλειες πρὸς τὴν πατρίδα, ἐγὼ τοῦ συγκαταλέγω καὶ αὐτὸ ἐδῶ, ὅτι, παρ' ὅλο που ἦταν ὁ πιο δυνατὸς στὴν πόλη, ολοφάνερα υπηρετοῦσε σε μεγάλο βαθμὸ τους νόμους. Γιατί, ποιος θα ἠθέλε να μην υπακοῦει (σ' αὐτούς) βλέποντας τὸν βασιλέα υπάκουο; [...] Αὐτὸς ἀκόμα καὶ στους ἀντιπάλους του μες στὴν πόλη συμπεριφερόταν, ὅπως ὁ πατέρας στα παιδιά του. Κακολογοῦσε ἀπὸ τὴ μια πλευρὰ για τα σφάλματα, τιμούσε ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀν ἔκαναν κάτι καλὸ, παραστεκόταν ἀν συνέβαινε κάποια συμφορὰ, χωρὶς να θεωρεῖ κανέναν πολίτη ἐχθρὸ, θέλοντας να ἐπαινεῖ τους πάντες καὶ θεωρώντας κέρδος τὴ σωτηρία ὄλων, ἐνὼ προσλάμβανε ως ζημία ἀν κάποιος, ἔστω καὶ ἀνάξιος, χανόταν.</p>
--	---

Ξενοφῶν, *Ἀγησίλαος* 7, 1-3

ΠΕΡΙ ΓΝΩΣΗΣ

Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης

Η ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ

Κείμενο – Μετάφραση

<p>Κατὰ δὲ τὴν ἐς Ὀλυμπίαν ὁδὸν ἔστιν ὄρος πέτραις ὑψηλαῖς ἀπότομον, Τυπαῖον καλούμενον.</p> <p>Κατὰ τούτου ὠθεῖν τὰς γυναῖκας ἔστιν νόμος Ἡλείοις, ἣν φωραθῶσιν ἐς τὸν ἀγῶνα ἐλθοῦσαι τὸν Ὀλυμπικὸν ἢ καὶ ὄλως διαβᾶσαι τὸν Ἀλφειὸν ἐν ταῖς ἀπειρημέναις σφίσιν ἡμέραις. Οὐ μὴν οὐδὲ ἀλῶναι λέγουσιν οὐδεμίαν, ὅτι μὴ Καλλιπάτειραν μόνην, ἣ ὑπὸ τινων καὶ Φερενίκη καλεῖται. Αὕτη προαποθανόντος αὐτῆ τοῦ ἀνδρός, ἐξεικάσασα αὐτὴν τὰ πάντα ἀνδρὶ γυμναστῆ, ἤγαγεν ἐς Ὀλυμπίαν τὸν υἱὸν μαχοῦμενον· νικῶντος δὲ τοῦ Πεισιρόδου, τὸ ἔρυμα ἐν ᾧ τοὺς γυμναστὰς ἔχουσιν ἀπειλημμένους, τοῦτο ὑπερπηδῶσα ἢ Καλλιπάτειρα ἐγυμνώθη. Φωραθείσης δὲ ὅτι εἶη γυνή, ταύτην ἀφιάσιν ἀζήμιον καὶ τῶ πατρὶ καὶ ἀδελφοῖς αὐτῆς καὶ τῶ παιδὶ αἰδῶ νέμοντες –ὑπῆρχον δὴ ἅπασιν αὐτοῖς Ὀλυμπικαὶ νῆκαι– ἐποίησαν δὲ νόμον ἐς τὸ ἔπειτα ἐπὶ τοῖς γυμνασταῖς γυμνοὺς σφᾶς ἐς τὸν ἀγῶνα ἐσέρχεσθαι.</p>	<p>Κατὰ το μήκος της οδοῦ που οδηγεῖ στην Ολυμπία, υπάρχει ἓνα ἀπόκρημνο βουνό με ψηλούς βράχους, που ονομάζεται Τυπαῖο. Στους κατοίκους της Ηλείας υπάρχει νόμος να πετοῦν σ’ αὐτὸν τις γυναῖκες, αν συλληφθοῦν ἐπ’ αὐτοφῶρω να ἔχουν ἔλθει στον Ὀλυμπιακὸ ἀγῶνα ἢ καὶ γενικά να ἔχουν διαβεῖ τον Ἀλφειό κατὰ τις ἀπαγορευμένες γι’ αὐτές ἡμέρες. Οὔτε καὶ λένε πως πιάστηκε ποτέ καμία, παρὰ μόνο η Καλλιπάτειρα, ἣ ὁποία ἀποκαλεῖται ἀπὸ κάποιους καὶ Φερενίκη. Αὐτή, ἐπειδὴ εἶχε πεθάνει νωρίτερα ὁ ἀντρας της, ἀφοῦ μεταμφιέστηκε πλήρως σε ἀντρα γυμναστή, ἔφερε (σαν γυμναστής) τον γιο της στην Ολυμπία, γιὰ να ἀγωνιστεῖ. Αφοῦ, λοιπόν, νίκησε ὁ Πεισίροδος, τον φράκτη μέσα στον ὁποῖο κρατοῦν περιορισμένους τους γυμναστὲς, πάνω ἀπ’ αὐτὸν καθὼς πηδούσε ἡ Καλλιπάτειρα γυμνώθηκε. Κι ἀφοῦ ἀποκαλύφθηκε πως ἦταν γυναῖκα, την ἀφήνουν ἀτιμώρητη ἀποδίδοντας σεβασμὸ στον πατέρα της, στα ἀδέρφια της καὶ στο παιδί της –γιατί ὅλοι αὐτοὶ εἶχαν γίνει Ὀλυμπιονίκες– θέσπισαν, ὁμως, ἔπειτα νόμο ἀναφορικά με τους γυμναστὲς, να εἰσέρχονται γυμνοὶ στον ἀγῶνα.</p>
---	---

Πausanias, *Ἑλλάδος Περιήγησις* 5, 6, 7-8 (διασκευή)